

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De Apenrots Stage op het ministerie van Buitenlandse Zaken

Niëns, L.

Citation

Niëns, L. (2006). De Apenrots Stage op het ministerie van Buitenlandse Zaken. *Bestuurskundige Berichten*, 21(4), 28-29. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3211543>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3211543>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

De Apenrots

Stage op het ministerie van Buitenlandse Zaken

door Laurens Niëns

Krioelend uit allerlei hoeken en gaten stromen ze samen. Uit hun oortjes klinkt muziek en hun handen zijn gevuld met kranten en/of koffie. Alsof ze afgesproken hebben collectief wakker te worden, zo staan ze op het perron. Wanneer het zoemende geluid sterker wordt verdelen de grijs of blauw getinte kostuums zich. Om de 6 á 8 meter scholen ze samen in kleine groepjes. Luttel seconden later klinkt het sissen van deuren. Opgeslokt door het gele monster wordt de menigte meegevoerd. Bestemming: een van de locaties waar de leden van deze groep hun invloed uitoefenen.

Ambtenaren op weg naar Den Haag CS: op weg naar FSW dacht ik ze in de hal van Leiden CS gemakkelijk te herkennen. Het was dan ook ietwat onwennig om me als 'groentje' (tijdelijk?) bij deze club aan te sluiten. Enkele maanden geleden had ik een open sollicitatiebrief aan het ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ) gestuurd; een stageplek was de inzet. Een positieve reactie en enkele gesprekken volgden. Ik kon een periode bij de Noord Amerika sectie (Canada, Mexico en de Verenigde Staten) van de Directie Westelijk Halfrond (DWH/NM) aan de slag.

zaken. Enkele jaren Bestuurskunde studeren had me hier echter goed op voorbereid; ik bleef de rust zelve. Met mijn zojuist verkregen *guardian angel* voor bij de beveiliging op zak, riepen enkele nieuwe collega's dat het tijd was voor de stafvergadering. Na een korte kennismaking kreeg ik een tsunami aan informatie over me heen. Het gehele buitenland katern van de Volkskrant kwam voorbij: van Guantanamo Bay, de Amerikaanse standpunten binnen multilaterale instellingen zoals de VN en de NAVO, via geheime CIA-vluchten en Irak tot Afghanistan, het kwam

“Het gehele buitenland katern van de Volkskrant kwam voorbij: van Guantanamo Bay, de Amerikaanse standpunten binnen multilaterale instellingen zoals de VN en de NAVO, via geheime CIA-vluchten en Irak tot Afghanistan, het kwam allemaal aan de orde.”

Toen ik vanochtend tussen mijn soortgenoten van Den Haag CS naar de *apenrots* (de bijnaam voor het trapeze-achtige gebouw van BZ) liep, realiseerde ik me dat de afgelopen tijd snel was gegaan. Werd ik de eerste keer nog welkom geheten door een grijze metaaldetector en enkele breedgeschouderde maar vriendelijke beveiligingsbeambten, inmiddels verschaft mijn toegangspas me vrije doorgang. Deze had ik op mijn eerste stagedag, medio mei, geregeld. Ik werd daarbij meteen geconfronteerd met de papieren jungle binnen het ministerie. *Apenrots* bleek om meerdere redenen een gepaste naam te zijn. Een medewerkster van de servicebalie op de tweede etage vroeg me of ik een formulier in wilde vullen. Toen ik klaar was bleek dat mijn stagebegeleidster bij DWH en de medewerkers van personeelszaken (HDPO) dit ook dienden te ondertekenen. Een rondgang langs de vierde (DWH) en tiende (HDPO) etage volgde, waarna het papiertje verwerkt kon worden. Hallo bureaucratie! Ik merkte dat andere stagiaires zich druk maakten over deze gang van

TOP SECRET

allemaal aan de orde. Ook wilde de nieuwe Amerikaanse Ambassadeur in Den Haag met verschillende mensen van onze afdeling kennis maken. Dat ik een geheimhoudingsverklaring diende te ondertekenen vond ik nu niet vreemd meer. Een rondgang langs drie etages volgde. Na die eerste week, waarin ik door kleine werkzaamheden wegwijs werd gemaakt binnen BZ en de mensen wat beter leerde kennen, ging mijn stage echt van start. In de koffiëcorner had ik een startgesprek met mijn stagebegeleidster. Hier stonden drie grote automaten het smeermiddel van de informele contacten binnen het ministerie te produceren. Tijdens dat onderhoud werd me duidelijk met welke onderwerpen ik me bezig ging houden. Helaas, de meest spannende, juridisch en politiek gevoelige thema's gingen aan mijn neus voorbij. Echter, ik zou indirect veel met deze zaken te maken krijgen. “We zien je als een volwaardige collega die de werkzaamheden van een junior beleidsmedewerker op zich

neemt”: vertelde ze. Ik kreeg enkele projecten toegewezen en, gerustgesteld dat ik niet drie maanden achter het kopieer- en koffieapparaat zou bivakkeren, liep ik naar de stagiairekamer van DWH. Daar werd ik door een andere stagiaire wegwijs gemaakt in het interne computersysteem. Ze was zes weken voor mij begonnen en had haar werkplek opgeleukt met posters van Loesje en Lenny Kravitz.

Samen organiseerden we een goede maand later een VS-landendag. Het betrof een conferentie over de bilaterale relatie met de Verenigde Staten. Amerikaanse deskundigen uit de academische wereld en topambtenaren van de verschillende ministeries discussieerden over hoe deze relatie zich zou ontwikkelen. Voor deze bijeenkomst moest zowel organisatorisch als inhoudelijk veel werk verzet worden. We interviewden directeurs bij diverse ministeries om zo de belangrijkste VS-gerelateerde onderwerpen te achterhalen en ik schreef een artikel over hoe de Amerikaanse beeldvorming over Nederland zich ontwikkelde. Uiteindelijk bundelden we alles in een reader, die als achtergrond voor de deelnemers diende. Het was een erg drukke periode waarin we werden getest. Naast de organisatie van de landendag werkte ik ook de informatie over de Verenigde Staten bij, die BZ op zijn website aanbiedt. En omdat ik een lunchlezing van (toen nog) staatssecretaris Nicolaï niet wilde missen, ging het werk mee naar huis.

Het verloop van stagiaires bij BZ is hoog. Tijdens mijn stageperiode waren er zo'n 35 á 40, die allemaal tussen de drie en zes maanden stage liepen. Zo kwam het dat ik tijdens de follow-up van de VS-landendag een andere stagiair wegwijs maakte. Ook met mijn andere collega's had ik intensief contact. Ze vroegen om mijn mening en voorzagen mijn werkzaamheden van gefundeerde kritiek. Velen hadden de afgelopen decennia in het buitenland gewerkt en deelden graag hun ervaringen. Van China tot Bolivia, van Kenia tot Egypte en van Indonesië tot Syrië; ze waren er geweest.

De weken vlogen om en voordat ik het wist was ik al over de helft. Intussen was ik betrokken geraakt bij de TARG (Taskgroup on Aids and Reproductive Health), een tijdelijk samenwerkingsverband waarbij verschillende directies

betrokken zijn. Ik had aangegeven me te interesseren voor ontwikkelingssamenwerking en gezondheidszorg, waarop een collega me meenam naar een debriefing van de minister

“Dat ik een geheimhoudingsverklaring diende te ondertekenen vond ik nu niet vreemd meer.”

van Ontwikkelingssamenwerking Van Ardenne. Ze was net terug van een VN-top in New York over HIV/aids. Dit onderwerp stond bovenaan haar prioriteitenlijst, en ze deed met zoveel toewijding verslag van de stand van zaken dat ik besloot hier wat meer mee te willen doen. Binnen TARG werkt BZ samen met diplomaten van de Amerikaanse Ambassade in Den Haag. Het doel was de coöperatie tussen beide strijdkrachten in de strijd tegen HIV/aids in Afrika van de grond te krijgen. In kleine kamertjes, waarin afgevaardigden van het Amerikaanse Department of Defense en Homeland Security en medewerkers van BZ en het ministerie van Defensie afspraken maakten, kreeg ik een indruk van hoe dit alles in zijn werk gaat.

Op dit moment ben ik bezig met het in kaart brengen van de Amerikaanse ontwikkelingssamenwerking. Nog twee weken, dan zit mijn stage erop. Wanneer ik naar buiten kijk zie de regen met bakken uit de lucht komen. Een schril contrast vergeleken met een maand geleden, toen ik in een betonnen koelkast leek te verblijven. Ik besluit, gewapend met mijn paraplu, naar Den Haag CS te lopen. Op het moment dat ik me bedenk dat ik mijn kaartje nog had moeten stempelen sissen de deuren, en neemt het gele monster me mee naar Leiden...

Trots op 'de Apenrots': Bezuidenhoutseweg 67, waar het ministerie van Buitenlandse Zaken zetelt

Laurens Niëns is zesdejaars student Bestuurskunde. In 2003-2004 was hij Commissaris Acquisitie en Promotie in het B.I.L.-bestuur.